

# Keski-Karjalan Sukeltajat kasvattaa rooliaan

KITEE

Jouko Väistö

Toissa viikonloppuna 40 vuoden taivaltaan juhlinut Keski-Karjalan Sukeltajat on viimeisten kymmenen vuoden aikana ottanut entistä isompaa roolia yhteiskunnallisena vaikuttajana. Työn tulokset näkyvät ennen muuta matkailun ja vapaaehtoisen pelastuspalvelun saralla.

Menneen vuosikymmenen alkuun asti seurassa keskityttiin perustoimintaan. Keskeiset tehtävät määriteltiin kesällä 1983 pidetyssä perustavassa kokouksessa. Siinä tavoitteeksi asetettiin sukelluksen tunnetuksi tekeminen ja kehittäminen, vedenalaisen arkeologiaan, biologiaan, kalastukseen ja valokuvaukseen perehtyminen, pelastustoiminta yhteistyössä viranomaisten ja pursiseuran kanssa sekä sukelluskoulutuksen ja -harjoitusten järjestäminen.

Tämä kaikki on seuran toiminnossa edelleen vahvasti mukana, mutta kuluneen vuosikymmenen aikana sukellusharrastuksessa on haluttu mennä vieläkin pitemmälle, on haluttu tarttua uusiin haasteisiin.

**KUUTOSTIEN** tuntumassa Syrjäsalmen lähellä oleva Valkiajärvi on jo pitkään ollut Keski-Karjalan sukeltajille tärkeä tukikohta. Vuosien varrella sinne ovat löytäneet tiensä monien muidenkin seurojen sukeltajat. Valkiajärvestä on kehkeytynyt suosittu sukelluskohde.

– Hehkeimmän kesän aikaan juhannuksesta elokuun alkupuolelle siellä näkee sukeltajia päivittäin, seuran puheenjohtaja **Arto Möttönen** tämentää.

Varapuheenjohtaja **Erno Olkkosen** mukaan suosio ei ole kasvanut automaattisesti. Taustalla on paljon työtä. Erityisen tehokkaaksi markkinointikanavaksi ovat osoittautuneet luontodokumentit kuten *Järvisinfonia*, *Järven Tarina* ja *Pelstin toinen luonto* -sarja.

Sukellusharrastus ei ole enää mitään nappikauppaa. Olkkonen kertoo laskeskelteensa sen vaikutusta aluelouteen, lähinnä seutukunnan matkailuun.

Espoon Dyykkarit tarjoaa hyvän esimerkin. Se on sukellusseura, jonka 16 jäsentä tekee kolmesti vuodessa sukellusreissun Valkiajärvelle. Pelkästään he kasvattavat majoitusvuorokausien määrää noin 290:llä.

Kun kaikkien muidenkin sukeltajien majoittumiset lasketaan yhteen, päästään helposti tuplasti suurempiin lukemiin. Euroiksi muutettuna puhutaan jo nyt isoista rah summista, hän konkretisoi.

**MÖTTÖSEN** ja Olkkosen mielestä sukellusharrastuksen hyödyntämisessä ei olla



Jukka Turunen, Olavi Parkkinen ja Tuomo Flinkman kutsuttiin 40-vuotisjuhlassa seuran kunniajäseneksi. Heistä Parkkinen, keskellä, ja Flinkman, oikealla, olivat läsnä muutama viikko sitten pidetyssä kahvitilaisuudessa, jonka kaupunki järjesti Keski-Karjalan Sukeltajien tultua valituksi Vuoden 2022 Sukellusseuraksi. Myös kuvassa vasemmalla oleva Pekka Sorsa on tehnyt pitkän päivätyön sukellusharrastuksen parissa. Hän sai juhlassa Sukeltajaliiton hopeisen ansiomerkin.



Sukeltajat tekevät tiivistä yhteistyötä Pelastuslaitoksen kanssa. Tämä kuva on Rantasalmelta, missä he olivat auttamassa viranomaisia yhtenä juhannuspäivänä uponneen veneen nostotöissä. Vene oli Spede Pasasen suunnittelema. Kuva: Erno Olkkonen.



Vedessä pääsee kokemaan ainutlaatuisia luontoelämyksiä. Kuva: Erno Olkkonen.

viellä lähelläkään aallon harjaa. Tekemistä riittää vielä pitkäksi aikaa Puruveden, Pyhäjärven, Heinäjärven, Tikkalan Särkijärven ja monien muiden pienten kirkasvetisten järvien ja lampien kiehtovien sukelluskohteiden valloituksessa.

Vedenalaisesta tutkimusmatkailusta kiinnostuneelle löytyy Puruvedestä Louhisarta, Mantsin luotoa, Nilosta, Linnasaarta... Pyhäjärvestä Syrjäsalmea, Pirunkyökin jyrkkää penkkaa, Näsön syvännettä... pohjaan jääneistä hyllyistä, ruuhista ja monista muista sukeltajaa kiinnostavista aarteista puhumattakaan.

Osaan niistä, kuten Heinoniemellä Paasivedessä lojuvaan Wennon hylkyyn ja Puruveden Myhkyräsaaren rannan tuntumassa olevaan hylkyyn sukeltajat ovat päässeet tutustumaan, mutta eivät kaikkiin. Järvien ja lampien uumenista löytyy aarreaittoja, joista perimätieto tietää jotain kertoa, mutta jotka ovat täysin tutkimatta.

**SUKELTAJIA** kiinnostaisi selvittää mm. Uukuniemellä olleen ja aikanaan poltetun Papinniemen ortodoksisen kirkon kellon kohtalo. Yhtä lailla paljon heitä kiinnostaisi löytää ne Valamon kirkon kellot, jotka tippuivat sotaa paenneiden munkkien kyydistä Pyhäjärveen Pöllälänniemen itäpuolella olevalle salmialueelle. Niiden löytäminen on paljolti perimätiedon varassa. Sukelluksen harrastajien harras toive on, että perimätietoa saataisiin tavalla tai toisella kaivettua esiin. Heillä on kova halu ottaa uusi harppa-

us vedenalaisessa tutkimustyössään.

Pelastustehtävissä Keski-Karjalan sukeltajat ovat olleet mukana toimintansa alusta lähtien. 40 vuodessa he ovat ehtineet auttaa monia pulaan joutuneita.

Pienimmät löydetty esineet ovat piilolinssisiä, joita uijilta tuppaa silloin tällöin tippumaan uimahalliin. Järvien uumenista sukeltajat ovat vuosien saatossa nostaneet mm. moottorikelkkoja, perämootoreita, kassakaappeja, virveleitä, mattoja, lompakoita ja kertaalleen tehohampaatkin, jotka olivat pudonneet hie-man pahoinvoivalta omistajaltaan kuuden metrin syvyyteen.

**VAPEPA** -toimintaan Keski-Karjalan Sukeltajilla on käytössään moderni kalusto. Siihen on sijoitettu rahaa noin 45 000 euroa.

Viimeksi kuluneen seitsemän vuoden seura on hankkinut omistukseensa keulapor-tillisen katamaraaniveneen, venetrailerin, kaikuluotainplotteri -yhdistelmän, vedenalaisen kauko-ohjattavan ro-bottikameran sekä nykyaikaisen paineilmakompressorin. Keski-Karjalan Jetina on ollut isona apuna investointien toteutuksessa.

Nykyaikaisen kaluston ansiosta seuralla on hyvät valmiudet tehdä tiivistä yhteistyötä Pohjois-Karjalan Pelastuslaitoksen kanssa ja sitä myös tehdään.

**JUURIKAN** Vapaa-aikakeskuksessa pidetyssä 40-vuotisjuhlassa seura muisti perustajajäseniään **Jukka Turusta**, **Olavi Parkkista** ja **Tuomo Flinkmania** kutsumalla heidät kunniajäseniksi. Heillä kaikilla oli tärkeä rooli seuran perustamisvaiheessa. Seuran 20-vuotishistoriikista käy ilmi, että joskus vuoden 1982 talvella Jukka kolisteli AGA:n tuplaseiskojensa kanssa ilta-hämärissä asuntoonsa Opintiellä. Kolistelu sai alakerrassa asuneen Olavinkin kiinnostumaan sukelluslaitteista ja miehet sopivat heti niiden kokeilusta uimahallilla.

Sittemmin Tuomo lyöttäytyi kimppaan ja keväällä 1983 he pohtivat porukalla sukellusseuran perustamista Kiteelle. Perustava kokous pidettiin 7. heinäkuuta 1983, johon kolmikon lisäksi osallistui **Teuvo Turunen** ja **Aira Parkkinen**. Nykyisin seurassa on 96 jäsentä, joista 9 alle 15-vuotiaita norppia.

Kunniajäsenen lisäksi 40-vuotisjuhlassa palkittiin ansiotuneita jäseniä Sukeltajaliiton mitalein. Kultaisen ansiomerkin sai Erno Olkkonen, hopeisen Arto Möttönen, **Jouni Saari** ja **Pekka Sorsa** sekä pronssisen **Tiiu Tamm** ja **Mari Piironen**. Kunniakirja ansiokkaasta seuratoiminnasta ojennettiin **Eero Havukaiselle**, **Esa Kaksoiselle** ja **Mat-ti Immoselle**.